

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/138/2012
Identifikačné číslo spisu:	6011200904
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6011200904.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa: W. O., trvale bytom K. A. XXX/XX, Y. E. G., prechodne bytom J. XX/X, Y. E. G., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19.júla 2012, č.k. 26Sd/220/2011-71, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19.júla 2012, č.k. 26Sd/220/2011-71, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 20.júla 2011, ktorým podľa § 65 ods.1, 2, 3 a § 274 zákona č.461/2002 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č.461/2003 Z.z.“) a podľa § 21 zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok ku dňu 1.januára 2004. Súčasne navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ vykonával v rokoch 1975 až 1992 zamestnanie elektrolyznika a hutníka neželezných kovov, zaradené do I. pracovnej kategórie, podľa § 14 ods.2 písm. f) zákona č.100/1988 Zb. v Závode SNP v Žiari nad Hronom celkom v rozsahu 17 rokov a 119 dní. Táto činnosť, uvedená v rezortnom zozname Federálneho ministerstva hutníctva a ťažkého strojárstva pod poradovým číslom 15/03/02/1 sa považuje za prácu I. pracovnej kategórie na účely vzniku nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov. Pokiaľ ide o zamestnanie od 21.augusta 1964 do 31.januára 1968 v Chemických závodoch Nováky, mal z evidenčného listu o dobách zamestnania, potvrdeného Nováckymi chemickými závodmi preukázané, že v tejto dobe navrhovateľ v rozsahu 3 rokov a 161 dní pracoval ako prevádzkový zámočník s označenou pracovnou činnosťou údržbár chemického výrobného zariadenia vo VC a PVC, ktorá činnosť, uvedená pod č.18/09/03/1 podľa rezortného zoznamu, spadá pod zamestnania zaradené do I. pracovnej kategórie,

ktorých výkon je podmienkou pre vznik nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 58 rokov. Čo sa týka zamestnania navrhovateľa v roku 1993, toto zamestnanie v rozsahu 243 dní jeho zamestnávateľ (Sloval Žiar nad Hronom) potvrdil v III. pracovnej kategórii. Keďže navrhovateľ u zamestnávateľa Timex Žiar nad Hronom pracoval od 16.októbra 1994 do 4.novembra 1994 na základe dohody o pracovnej činnosti a jeho pracovný pomer tam začal až dňom 5.novembra 1994, krajský súd nezapočítanie doby od 16.októbra 1994 do 4.novembra 1994 považoval za súladné so zákonom, rovnako ako nezapočítanie doby od 1.novembra 1972 do 25.januára 1973. Na základe vyššie uvedeného preukázania dôb zamestnania krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľ nevykonával zamestnanie zaradené do I. pracovnej kategórie so vznikom nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov v rozsahu minimálne 20 rokov, ale iba v rozsahu 17 rokov a preto mu nárok na starobný dôchodok ku dňu dovŕšenia veku 55 rokov nevznikol. Súčasne dospel k záveru, že vzhľadom na výkon ďalšieho zamestnania zaradeného do I. pracovnej kategórie so vznikom nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 58 rokov v celkovom rozsahu 3 roky a 161 dní navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok dňom dovŕšenia veku 58 rokov, teda dňom 18.júna 2004, od ktorého mu odporkyňa starobný dôchodok aj priznala iným rozhodnutím, ktoré nebolo predmetom preskúmania v tomto konaní.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že mu nebola započítaná doba zamestnania v Stavoindustry, n.p. a TIMEX, s.r.o. v celom rozsahu, t.j. aj od 31.08.1975 do 03.09.1975 a od 01.01.1995 do 31.01.1995. Poukázal aj na to, že jeho pracovný pomer v Slovenskej štátnej poisťovni bol dňom 31.10.1972 skončený výpoveďou podľa § 46 ods.1 písm. e) Zákonníka práce; určenia neplatnosti sa domáhal na Okresnom súde Zvolen a keďže zamestnávateľ mu nevydal doklad podľa § 22 ods.4 zákona č.87/1991 Zb. o mimosúdnej rehabilitácii, podal žalobu na Okresný súd Žiar nad Hronom pod sp. zn. Nc 1779/91 i na Okresný súd Zvolen (Nc 1900/91), konanie o týchto žalobách dodnes nie je skončené. Ďalej namietol, že prácu, ktorú vykonával v I. pracovnej kategórii v ZSNP Žiar nad Hronom, vykonával aj u zamestnávateľa Sloval Žiar nad Hronom na tom istom mieste, v tej istej hale. Namietal, že v dôsledku nesprávneho postupu odporkyne pri posudzovaní jeho žiadosti o dôchodok mu bol starobný dôchodok prvýkrát v splátkach vyplatený až po 9 rokoch prieťahov, čo malo závažné následky na sociálnu situáciu jeho rodiny, keď čelili viacerým exekúciám. Poukázal na to, že odporkyňa mu doteraz nedoručila rozhodnutie zo 7.júla 2011.

Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie, v ktorom by mu mala započítať chýbajúcu dobu zamestnania. Súčasne žiadal, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov konania v sume 1 000 € z titulu trov cestovného k odporkyni do Bratislavy a nákladov na zdokladovanie jeho nárokov.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil, keďže navrhovateľ nevykonával zamestnanie podľa § 14 ods.2 písm. f) zákona č.100/1988 Zb. v rozsahu aspoň 20 rokov, iba 17 rokov a nepredložil relevantné doklady k mimosúdnej rehabilitácii, pričom v žiadosti o dôchodok potvrdil, že nebol súdne ani mimosúdne rehabilitovaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu opravného prostriedku a v medziach odvolania bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

V konaní podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku rozhodujú súdy o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods.1 OSP).

Konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia (§ 250m ods.1, 2 OSP).

Navrhovateľ opravným prostriedkom napadol iba rozhodnutie odporkyne o zamietnutí jeho žiadosti o starobný dôchodok ku dňu 1.januára 2004. Predmetom konania podľa tretej hlavy piatej časti OSP bolo teda len rozhodnutie odporkyne z 20.júla 2011 o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok ku dňu 1.januára 2004.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal, že mu doteraz nebolo doručené rozhodnutie odporkyne zo 7.júla 2011 o priznaní starobného dôchodku, keď mu bol iba vyplatený doplatok tohto dôchodku, odvolací súd sa touto námietkou pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia z 20.júla 2011 nemohol zaoberať. Odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ má vo vzťahu k rozhodnutiu zo 7.júla 2011 možnosť postupu podľa § 250t OSP.

Čo sa týka predmetu tohto súdneho konania, teda rozhodnutia z 20.júla 2011, odporkyňa ním zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok ku dňu 1.januára 2004 z dôvodu, že nárok na tento dôchodok mu vznikol až dovŕšením 58 roku veku.

Podľa § 21 ods.1 zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov v spojení s § 65 ods.2 a § 274 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

- a) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) alebo najmenej 10 rokov v takom zamestnaní v uránových baniach,
- b) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b), ak bol z tohto zamestnania prevezený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d) a e),
- c) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h),
- d) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. i) až l), alebo
- e) 60 rokov.

Podľa § 14 ods.2 zákona č.100/1988 Zb. do I. pracovnej kategórie sú zaradené zamestnania, v ktorých sa vykonávajú sústavne a v priebehu kalendárneho mesiaca prevažne rizikové práce, pri ktorých dochádza k častým a trvalým poruchám zdravia pracujúcich pôsobením škodlivých fyzikálnych a chemických vplyvov, a to

- a) zamestnania v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach,
- b) ostatné zamestnania v baníctve vykonávané pod zemou v hlbinných baniach,
- c) zamestnania pod zemou pri uskutočňovaní podzemných stavieb baníckym spôsobom,
- d) zamestnania členov leteckých posádok a pracovníkov sústavne činných v lietadle za letu,
- e) zamestnania členov posádok námorných lodí,
- f) zamestnania, v ktorých sa vykonávajú zvlášť ťažké a zdraviu škodlivé práce v hutách alebo v ťažkých chemických prevádzkach.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nenamietal správnosť záveru krajského súdu, že nevykonával zamestnanie zaradené do I. pracovnej kategórie so vznikom nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov v rozsahu minimálne 20 rokov, ale iba v rozsahu 17 rokov a preto mu nárok na starobný dôchodok ku dňu dovŕšenia veku 55 rokov nevznikol. Tvrdil iba, že u zamestnávateľa Sloval Žiar nad Hronom vykonával tú istú prácu a na tom istom mieste, v tej istej hale ako u zamestnávateľa Závody SNP Žiar nad Hronom.

Zamestnávateľia boli povinní do evidenčných listov o dobách zamestnania zapísať u občanov, ktorí vykonávali zamestnanie zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie dobu zamestnania započítateľnú v I. a II. pracovnej kategórii [§ 150 ods. 2 písm. a) vyhlášky č.149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení č.100/1988 Zb.].

Zamestnávateľ Sloval Žiar nad Hronom vykázal v evidenčnom liste dobu zamestnania navrhovateľa v roku 1993 v III. pracovnej kategórii v rozsahu 243 dní. Ani prípadným započítaním uvedenej doby do doby zamestnania v I. pracovnej kategórii so vznikom nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov by však navrhovateľ nespĺnil podmienku získania aspoň 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. f) zákona č.100/1988 Zb.

Odvolací súd mal preto za preukázané, že navrhovateľ nesplnil podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov, ale až veku 58 rokov a preto mu nárok na starobný dôchodok ku dňu 1.januára 2004 nevznikol.

Námietky navrhovateľa ohľadom nezapočítania doby zamestnania v Stavoindustrii, n.p. a TIMEX, s.r.o., ako aj otázka mimosúdnej rehabilitácie vo vzťahu k zamestnaniu v Slovenskej štátnej poisťovni, nie sú podstatné na posúdenie jeho nároku na starobný dôchodok od 1.januára 2004; tieto námietky môže navrhovateľ uplatniť v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne o priznaní starobného dôchodku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne z 20.júla 2011 o zamietnutí žiadosti navrhovateľ o starobný dôchodok ku dňu 1.januára 2004 za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods.1 OSP.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 OSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný.

Odvolací súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť odporkyne na to, že navrhovateľ jej prostredníctvom krajského súdu predložil evidenčné listy o dobách poistenia v období po vzniku nároku na starobný dôchodok za roky 2004 až 2009 a že odporkyňa o započítaní týchto dôb doteraz nerozhodla.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok